

Actul Sinodal de aniversare a 140 de ani de Autocefalie a Bisericii Ortodoxe Române și a Centenarului Patriarhiei Române

Actul Sinodal de aniversare a 140 de ani de la recunoașterea autocefaliei Bisericii Ortodoxe Române și a Centenarului Patriarhiei Române a fost prezentat luni, la finalul Sfintei Liturghii, oficiată la Altarul exterior al Catedralei Patriarhale.

Tomosul a fost semnat de Sanctitatea Sa Bartolomeu I, Patriarhul Ecumenic, de Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, și de membrii Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române.

Act Sinodal de aniversare

În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh
Treimea cea deoiființă și nedespărțită

Luând aminte la cerescul glas al Părintelui nostru care zice, prin prorocul: „Eu sunt Domnul Dumnezeuul tău, Care te învață spre folosul tău și te duce pe calea pe care să mergi” (Isaia 48, 17);

Și cu bucurie primind cântarea psalmistului către Domnul: „Neam și neam vor

lăuda lucrurile Tale și puterea Ta o vor vesti” (Psalm 144, 4);

Și iară, dintru aceeași putere de lumină împărtășindu-ne, întru pururea urmare a poruncii Mântuitorului Iisus Hristos: „Drept aceea, mergând, învățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, învățându-le să păzească toate câte v-am poruncit vouă (Matei 28, 19-20);

În Anul mântuirii 2025, Ortodoxia Românească aniversează împlinirea a 100 de ani de când a fost ridicată la rangul de Patriarhie și a 140 de ani de la recunoașterea autocefaliei Bisericii Ortodoxe Române.

Întru această cerească lumină și sfântă bucurie, Noi, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în frunte cu Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul României și în prezența Sanctității Sale Bartolomeu I, Arhiepiscopul Constantinopolului – Noua Romă și Patriarh Ecumenic, am aniversat în ziua de luni, 27 octombrie 2025, în Catedrala Patriarhală istorică „Sfinții Împărați Constantin și Elena” din București, recunoașterea autocefaliei Bisericii Ortodoxe Române din anul 1885 și ridicarea ei la rangul de Patriarhie în anul 1925.

Aceste două evenimente istorice semnificative au o importanță capitală pentru viața bisericească a poporului român, deoarece au influențat în mod deosebit dezvoltarea instituțională și administrativă dinamică a Bisericii Ortodoxe Române. Canonizarea sfinților români, înființarea de noi eparhii, organizarea diasporei ortodoxe române, aportul consistent al Bisericii Ortodoxe Române în domeniul relațiilor interortodoxe, intercreștine și interreligioase nu s-ar fi putut realiza fără aceste momente providențiale ale istoriei și devenirii sale.

Atât dobândirea autocefaliei Bisericii Ortodoxe Române la 25 aprilie 1885, cât și ridicarea sa la rangul de Patriarhie la 4 februarie 1925, s-au realizat în contextul unor realități politice și sociale favorabile, ca urmare a unei strânse cooperări dintre autoritățile bisericești și autoritățile de stat, Autocefalia și Patriarhia fiind nu doar termeni administrativi bisericești, ci și recunoașterea practică a credinței ortodoxe și a demnității unui popor independent și organizat într-un stat unitar și suveran.

Propunerea de ridicare a Bisericii Ortodoxe Române la rangul de Patriarhie a fost susținută de către toți membrii Sfântului Sinod, iar în data de 4 februarie 1925 Sfântul Sinod a aprobat ridicarea Bisericii Ortodoxe a Regatului României la rang de Patriarhie, acordând titulatura de Patriarh, în mod explicit, Arhiepiscopului și Mitropolitului Ungrovlahiei în funcțiune, Miron Cristea.

Totodată, Sfântul Sinod a adoptat cu acest prilej Actul oficial de înființare a Patriarhiei Române. Ulterior, decizia Sfântului Sinod de înființare a Patriarhiei

Române a fost înaintată, spre ratificare, Parlamentului României, iar regele Ferdinand I, a promulgat la data de 23 februarie 1925, Legea nr. 669/1925 pentru ridicarea Scaunului Arhiepiscopal și Mitropolitan al Ungrovlahiei, ca Primat al României, la rangul de Scaun Patriarhal.

Tomosul Patriarhiei Ecumenice de recunoaștere a înființării Patriarhiei Române, emis la data de 30 iulie 1925 de către Patriarhul Vasile al III-lea al Constantinopolului, a sosit la București la sfârșitul lunii septembrie 1925 după ce, în data de 12 martie 1925, patriarhul Miron Cristea a trimis o amplă scrisoare irenică tuturor Bisericilor Ortodoxe surori, aducându-le la cunoștință că Biserica Ortodoxă Română a fost ridicată la rang de Patriarhie, precum și motivele istorice, culturale, bisericești și politico-sociale care au stat la baza acestei decizii.

În acest răstimp de 100 de ani, Biserica Ortodoxă Română a rodit cu îmbelșugare în toate privințele, sub conducerea Sfântului Sinod și a celor șase Patriarhi români, Miron Cristea, Nicodim Munteanu, Justinian Marina, Iustin Moiescu, Teoctist Arăpașu și Daniel Ciobotea, împlinindu-se astfel urarea Patriarhului Ecumenic Vasile al Constantinopolului transmisă prin Tomosul Patriarhiei Ecumenice privind recunoașterea rangului de Patriarh al României: „fie ca ridicarea Bisericii Surori a României la demnitatea și la rangul patriarhal... să devină pentru ea prilejul unei noi înfloriri, iar tot harul și darul cel desăvârșit să se pogoare întotdeauna de sus asupra ei”.

Încununarea de acum a aniversării celor 100 de ani de Patriarhat s-a săvârșit în special prin Sfințirea Picturii Catedralei Naționale, cu hramurile Înălțarea Domnului (Ziua Eroilor) și Sfântul Apostol Andrei, cel întâi chemat, Ocrotitorul României, în ziua duminică, 26 octombrie 2025, de către Sanctitatea Sa Bartolomeu I, Arhiepiscopul Constantinopolului – Noua Romă și Patriarh Ecumenic și de Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul României, împreună cu un numeros sobor de ierarhi, preoți și diaconi, și cu participarea a mii de pelerini, clerici, monahi și mireni din România și din străinătate.

Anul Centenar – 2025 al Patriarhiei Române, fiind și anul în care aniversăm 140 de ani de autocefalie, la data de 17 aprilie 2025, în Sfânta și Mare Joi, la Catedrala Patriarhală istorică, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a sfințit pentru a 23-a oară Marele Mir, păstrat în 56 de amfore de argint, special făurite pentru acest moment.

De asemenea, anul acesta a avut loc (la 4 februarie 2025) proclamarea canonizării a 16 sfinți români cuvioși și mărturisitori din secolul al XX-lea, precum și canonizarea și înscrierea în calendar a 16 sfinte femei românce mucenițe, monahii,

soții de domnitori, mame de sfinți și mărturisitoare ale credinței creștine (1-2 iulie 2025). Viețile pilduitoare ale sfinților nou canonizați, precum și icoanele lor aprobate de Sfântul Sinod au fost incluse în cele 13 volume ale Sinaxarului Sinodal al Bisericii Ortodoxe Române, iar cinstirea lor se face prin Slujbele Sfinților români proclamați cu prilejul Centenarului Patriarhiei Române, care constituie o sfântă rugăciune și o cinstire adusă Sfinților, dar și o carte de cult pentru slujitorii sfintelor altare.

Bucuria poporului român a fost întregită prin vestea minunată a canonizării Sfinților Cuvioși români Dionisie de la Colciu, Petroniu, Nifon și Nectarie de la Prodromu, din Sfântul Munte Athos, prin decizia Sfântului Sinod al Patriarhiei Ecumenice, prezidat de Sanctitatea Sa Bartolomeu I în ședințele din 30-31 august și 16 octombrie 2025.

Centenarul Patriarhiei Române ne oferă prilejul de a mulțumi lui Dumnezeu pentru purtarea Sa de grijă asupra binecredinciosului popor român în istorie, deoarece ridicarea Bisericii noastre la rang de Patriarhie este un rod al unității naționale și al autocefaliei bisericești, dar și al recunoașterii vieții duhovnicești intense a creștinilor ortodocși – clerici, monahi și mireni – de pe întreg cuprinsul ținuturilor locuite de români de-a lungul secolelor. Patriarhia Română a fost, ca instituție și organizare, de-a lungul celor 100 de ani de activitate, o făclie nestinsă a credinței creștine și a unității naționale, iar sfinții români canonizați sunt roduri sfinte ale Evangheliei lui Hristos pe care Sfinții Apostoli Andrei și Filip au binevestit-o strămoșilor noștri daco-romani în secolul I al erei creștine.

Preamărind cu evlavie și mulțumire pe Preamilostivul Dumnezeu, Cel ce ne-a învrednicit să fim părtași la acest moment aniversar din istoria Bisericii Ortodoxe Române și ca o mărturie pentru cei ce vor urma după noi, s-a întocmit acest Act Sinodal Aniversar și s-a semnat astăzi, 27 octombrie 2025.

Harul Domnului nostru Iisus Hristos și dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea Sfântului Duh să fie cu voi cu toți! (2 Corinteni 13, 13).

Foto credit: Basilica.ro / Raluca Ene

basilica.ro